

WILLIAM CARLOS WILLIAMS

Θά μπορούσαμε ανεπιφύλακτα να πούμε πώς τόν σκελετό της αμερικανικής ποίησης (όπου το επίθετο δε προσδιορίζει μόνο τοπογραφικά αλλά ουσιαστικώτερα) τόν απαρτίζει το έργο τριών και μόνον ποιητών. Οι ποιητές αυτοί είναι: Walt Whitman, Ezra Pound και William Carlos Williams.

Κι ενώ ο Whitman φέρνει στην ποίηση κείνο το μοναδικό αίσθημα, τόν άερα του έλευθερου πού — απαραίτητο στοιχείο στη ζωή του 'Αμερικάνου — λείπει από μία ποίηση καταδυναστευμένη από την άγγλική κληρονομιά, και ο Pound δουλεύει στον έξαμερικανισμό του ήχου (στίχος - λέξη - σχήμα), ο Williams κατορθώνει (με μία δουλειά πενήντα χρόνων) το μοναδικό εκείνο ιδίωμα πού άντανανκλά τόν αμερικανικό ρυθμό ζωής και λόγου μαζί. Η ποιήση του μιλάει μ' εκείνη τήν αμερικανική ιδιομορφία του: — 'Ιδού τὰ γεγο-

νότα. Βλέπει τὰ αντικείμενα μόνο μὲ τὰ μάτια, δίχως νοερές προεκτάσεις. Καί δίνει τόν ήχο αὐτῆς τῆς ἐπικοινωνίας: τὸ ἀποτέλεσμα.

Σὲ μιὰ συνέντευξή του ὁ Williams εἶχεν εἰπεῖ: «Ἐμεῖς οἱ ποιητές, πρέπει νὰ μιλήσουμε σὲ μιὰ γλῶσσα πού δὲν εἶναι Ἀγγλικά. Εἶναι τὸ ἀμερικανικὸ ἰδίωμα...» καί, προχωρώντας νὰ ἐξηγήσει ἕνα ποιήμα του, «(εἶναι) ὄργανωμένο σάν δείγμα τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰδιώματος. Εἶναι πρωτότυπο ὅσο καὶ ἡ jazz...». Ὅταν δὲ τοῦ ζητήθηκε νὰ ὁρίσει τὴν ποίηση, εἶπε: «Θάλεγα πὼς ποίηση εἶναι γλῶσσα φορτισμένη μὲ συγκίνηση. Εἶναι λέξεις, ὄργανωμένες ρυθμικά». Καί πράγματι τὰ μέτρα τοῦ W. C. Williams θεωροῦνται σάν ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπιτυχημένα τῆς νεώτερης ποίησης. Τὸ μέτρο του βασίζεται στήν συλλαβική συντονία καί κατὰ τόν κρι-

τικὸ R. Jaffell, «εἶναι πολὺ πιὸ ἀποτελεσματικὸ ἀπὸ τὰ γνωστά ὁμοιοκατάληκτα ἢ ἐλεύθερα».

Ἀπὸ τὸ ἔργο του, ξεχωριστὴ θέση κατέχει στήν Ἀμερικανικὴ λογοτεχνία τὸ κλασσικὸ πιά μεγάλο του ποίημα «Paterson». Τὸ ποίημα (πού δημοσιεύτηκε σὲ 4 χωριστὰ διβλίια σὲ διάστημα 12 χρόνων — 1946 ἕως 1958) εἶναι ἢ προσωπικὴ διαθήκη τοῦ ποιητῆ πὼς ὁ ἄντρας εἶναι πράγματι μιὰ πόλη, καί γιὰ τόν ποιητὴ δὲν ὑπάρχουν ἰδέες πέρα μόνον στὰ πράγματα».

Ἀπὸ τὰ ποιήματα πού ἀκολουθοῦντά: Βουκολικό, Nantucket καί Μά Φτωχὴ Γρηοῦλα εἶχαν σταλεῖ ἀπὸ τὸν ποιητὴ στὸν Ezra Pound μὲ τὴν ἐνδειξη πὼς ἀποκαλύπταν στὸ τί ἀποσκοποῦσε ἡ δουλειὰ μιᾶς 40ετίας, τοῦ ἀνθρώπου πού ὀνομάστηκε «...ἡ Ἀμερικὴ τῶν ποιητῶν».

* * * * *

Τὸ ὅτο ἴσα νὰ εἰπῶ

Ἔφαγα
τὰ κορόμηλα
πού ἦσαν
στὴν κατάψυξη

καὶ πού
ἴσως
τὰ φύλαγες
γιὰ πρόγευμα

Συχῶρο με,
ἔτσι νόστιμα!
γλυκὰ γλυκὰ
καὶ κρύα

Ἐρωτικό-τραγούδο

Γερμένος δῶ σὲ σκέφτομαι:—

ἡ κηλίδα τοῦ ἔρωτα
πάνω στὸν κόσμο!
Κίτρινη, κίτρινη, κίτρινη
τρῶει βαθιὰ τὰ φύλλα,
ἀλείφει μὲ κρόκο
κλώνους ὁμοίους κέρατα πού γέρνουνε
βαριά
σ' ἕν' ἀπαλὸ καὶ πορφυρὸ οὐρανὸ!
Δέν ἔχει φῶς
μόνο μιὰ μελίστακτη κηλίδα
πού στάζει φύλλο τὸ φύλλο
κλώνο τὸν κλώνο
ἀλλοιώνοντας τὰ χρώματα
δλου τοῦ κόσμου —

ἐσὺ ἐκεῖ πέρα, κάτω
ἀπ' τὸ κρασοκόκκινο στρήφωμα τῆς δύσης!

Τὸ ἔμπα τοῦ χειμῶνα
28) 10

σ' αὐτὸ τὸ φῶς τὸ δυνατὸ
ἢ ἀφυλλῆ ὄξυα
λάμπει σάν νέφος

φαίνεται ν' ἀστράφτει

ἀπὸ μόνη της
μ' ἕνα ἀχνὸ μαδημένο φῶς
ἔρωτα
πάνω ἀπὸ τὸ μὴ - κι - ἀγγιχτὸ
χορτάρι

Μὰ ἄμα ξανά —
κοιτάξεις κάμποσα
κιτρινόφυλλα
σεῖνται ἀκόμη
ἀπόμακρα

σκόρπια ἐδῶ κι ἐκεῖ
τρέμοντας δυνατὰ

Ἡ Νεαρὴ Νοικοκυρὰ

Στὶς δέκα π.μ. ἡ νεαρὴ νοικοκυρὰ
στὶς νυχτικὲς τῆς τριγυρᾶ πίσω
ἀπὸ τοὺς ξυλότοιχους τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἄντρα τῆς.
Μονάχος περνῶ μὲς στ' ἀμάξι μου.

Ἦστερα πάλι ἔρχεται στὸ πεζοῦλι
γιὰ νὰ φωνάξει τὸν παγοπῶλη, τὸν ψαρά, καὶ στέκει
ντροπαλῆ, χωρὶς κορσέ, σάχνοντας
ἀδέσποτα τσουλούφια, κι ἐγὼ τὴν παραβάλλω
μ' ἕνα πεσομένο φύλλο.

Οἱ ἀχοὶ τροχοὶ τοῦ αὐτοκινήτου μου
σπεύδουν μὲ τριγμὸ πάνω ἀπὸ τὰ ξερὰ
φύλλα σάν ὑποκλίνομαι καὶ προσπερνῶ χαμογελῶντας.

Προτελαρικό Πορτραῖτο

Μιὰ νεαρὴ ἄσκεπη νταρνάνα
μὲ ποδιά

Σιωμένα πίσω τὰ μαλλιά τῆς στέκει
στὸν δρόμο

Τὸ 'να τὸ πόδι καλτσωμένο στὰ δάχτυλα
πάνω στὸ πεζοδρόμιο

Στὸ χέρι τὸ παπούτσι. Κοιτάζοντας
μέσα προσεχτικά

Ξεκολλᾶ τὸν χάρτινο πάτο